

Міністерство освіти і науки України
Рівненська обласна державна адміністрація
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Національний університет “Острозька академія”
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет

*Присвячується 15-річчю художньо-
педагогічного факультету*

**«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ
МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»**

*Матеріали III Всеукраїнської науково-
методичної конференції*

18-20 травня 2006 року

Рівне – 2006

ББК 74.58+8840
УДК 379.82

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

Редакційна колегія:

Руслан Постолюський – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробйов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 11 від 30.06.2006 р.)

ISBN 966-7631-96-1

©Рівненський державний гуманітарний університет

9. Приймачук К. Із глибини віків // Вільне слово. – 1999. – 25 серпня. – С. 4.
10. Приймачук К. Творчістю окрилені // Народна творчість. – 1997. – Січень – березень, № 1. – С. 7.
11. Рідна мова. Підручник для 7 кл. / Г. Передрій, Л. Скуратівський, Г. Шелехова, Я. Остаф. – К.: Освіта, 2004. – 272 с.
12. Столярчук Б. Митці Рівненщини: Енциклопедичний довідник. – Рівне: Ліста, 1997. – 366 с., іл.
13. Столярчук Б. Співає Уляна Кот // Столярчук Б. З дзвінкого джерела. – Рівне: Редакційно-видавничий відділ облуправління по пресі, 1991. – С. 55-56.
14. Тишкевич Р. Поліська намітка // Волинські дзвони. – 1995. – № 1. – С. 34-38.
15. Тишкевич Р. Традиційні промисли та ремесла Рівненського Полісся // Матеріали I-III науково-краєзнавчих конференцій „Остріг на порозі 900-річчя” (1990-1992): У 2 ч. – Сокаль: Вісник, 1992. – Ч. 2.- С. 55- 59.
16. Шевчук С. Мудрослів'я Уляни Кот // Зміна. – 1986. – 24 червня. – С. 3.
17. Шевчук С. Поліські узори // Червоний прапор. – 1980. – 16 березня. – С. 4.
18. Шевчук С. Уляна Кот у США // Червоний прапор. – 1988. – 30 липня. – С. 4.

Ольга Чернюшок, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри українознавства РДГУ

ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА Г. КОСМІАДІ – ПОГЛЯД СУЧАСНОСТІ

Розвиток художніх процесів у Європейському мистецтві початку ХХ століття позначений впливом творчого та педагогічного досвіду художників-педагогів.

Значимість педагогічної діяльності творчих індивідуальностей як відомо з практики є дуже вагомою і має великий вплив на формування творчих обдарованих індивідуальностей серед молоді. Коли художник-педагог не підлягає сприйманню через певну матрицю загальноприйнятих стереотипів, то виявляє себе як обдарований педагог, формуючи нові ідеї у вихованні та розкритті молодих талантів. Наш час не позбавлений влучних оцінок ролі Вчителя, впливу його педагогічної діяльності на розвиток творчих процесів особливо в молодіжному середовищі. Сутність праці справжніх художників-педагогів виявляється як у власній творчості, так і у творчості своїх учнів. Отже, результатом мистецько-педагогічної праці відтворюється в учнях і таким чином закладається база розвитку мистецтва на кожному соціально-історичному етапі розвитку суспільства. Влучним підтвердженням вищесказаного є постать художника-педагога Георгія Косміаді, який працював у навчальних закладах м. Рівного в період з 1918 по 1940 рр. Це був період методичних пошуків викладачів у Європі, зокрема і в нашому регіоні, що входив в склад території Польщі [7].

Пошуки оптимальних методів мистецької освіти навчання та естетичного виховання часто носили суперечливий характер. Але незважаючи на це, цінність історичного досвіду охопленого дослідженням періоду полягає у пізнанні багатого досвіду створення індивідуальних педагогічних систем навчання основам художньої творчості. Аналіз педагогічних процесів та впливу на них досвіду художників-педагогів є особливо цінним для визначення шляхів подальшого розвитку художньої освіти та підготовки викладачів образотворчого мистецтва на сучасному етапі. Цим визначається **актуальність** дослідження.

Мета дослідження полягає у виявленні провідних закономірностей регіональної мистецької освіти в контексті загальноєвропейської української тенденції і ролі в її формуванні особистості митця-педагога.

Предметом даного дослідження складають: педагогічна система, індивідуальна методика навчання, біографічні та бібліографічні дані про митця-педагога Г. Косміаді.

Завдання дослідження:

1. Дати аналіз періоду творчої і педагогічної діяльності митця-педагога Г. Косміаді, виявити їх особливості.
2. Виявити роль у мистецько-культурному житті регіону, її значення у художньо-естетичному вихованні молоді.
3. Визначити індивідуальні особливості методики викладання і відображення її у творчих процесах.
4. Встановити основні закономірності творчості у контексті відносин між місцем – педагогом і соціально-культурним середовищем нашого регіону Волині.

Вирішення поставлених завдань передбачає чотири аспекти наукового аналізу:

- методологічний;
- соціально-культурний;
- творчий;
- особистісний.

Особисте і творче життя Г. Косміаді склалося таким чином, що донедавна про нього знали дуже мало конкретних відомостей. Його художня і педагогічна діяльність стає предметом всебічного аналізу й оцінки мистецтвознавчого та педагогічного дослідження.

Персональна виставка в м. Рівному до 120-річчя з дня народження та науково-практична конференція, архівні матеріали, спілкування з донькою Надією Косміаді, його учнями дають конкретну базу для ґрунтовного аналізу непересічної особистості, митця-педагога Г. Косміаді. Архівні дані, що знаходяться в фондах Рівненського обласного краєзнавчого музею [4] свідчать, що Георгій Косміаді, грек за походженням, народився 26 березня 1886 року в м. Нальчику на Кавказі, навчався в Бакинському технічному училищі. У 1905 році

переїхав до Москви. Новий період в житті художника, пов'язаний з одержанням художньої освіти в художній студії видатного російського художника Валентина Серова та відомого московського художника Хрустова. Вплив Серова на формування Косміади, як художника, насамперед виявляється в рисунках митця. Вправне володіння лінією, лаконізм у тональному рішенні пластичної форми, притаманної Серову знаходить відгук у творчих рисунках Г. Косміади та в роботах його учнів. Ознайомлення з живописними творами Михайла Врубеля на московських виставках того періоду мало вплив на формування Г. Косміади як творчої особистості, його живописного методу, що ліг в основу формування художника естетичного сприйняття довкілля, творами пластичної форми. Свою діяльність Г. Косміади починає в якості помічника міського архітектора Н.А. Квашніна. Про це ми дізнаємось з копії посвідчення Московської міської управи, що була видана Г. Косміади в травні 1913 р. [4]. У ній (копії) сказано, що Косміади працював помічником міського архітектора, спостерігачем за ремонтом міських будівель упродовж 1905 – 1912 рр. Г. Косміади працював помічником архітектора на будівництві міського Ново-Басманного училища та реставраційно-ремонтних роботах у Московському Кремлі в 1914 р. [4].

Архітектурно-проектна робота в даний період мала місце в діяльності Г. Косміади. Відомий з архіву ескізний проект власного будинку під назвою «Мрія» датований 1910 року. Ескіз складається із фронтальної проєкції загального вигляду будинку та план 1-го, 2-го поверхів. Для проєкту характерний вплив російського стилю в дерев'яній архітектурі, що вагомо культивувався в творчих роботах московських архітекторів [5]. У 1916 році московський період життя Г. Косміади завершується призовом на військову службу, він попадає на Західний фронт, де проходять безпосередньо військові дії.

Так Г. Косміади опинився в м. Рівному, що змінило його подальшу долю – з 1917 по 1940 рр. він живе і працює в нашому місті [4]. У цей період починається безпосередня художньо-педагогічна діяльність Георгія Косміади – працює викладачем малювання та художнього ремесла (гаптування, різьба по дереву, кераміка) в дівочій українській, польській, єврейській гімназіях та реальному училищі.

Знайомство з великою кількістю учнівських робіт у фондах Рівненського обласного краєзнавчого музею та збірки, що є власністю Надії Косміади дає можливість зробити аналіз педагогічної діяльності Георгія Косміади, що припадає на період 20-30-х років. Даний період позначений боротьбою мистецьких течій у Європі, в Україні, що знайшло своє відображення і, зокрема, в мистецькій педагогіці, як в процесі підготовки професійних художників, так і в художньо-естетичному вихованні дітей.

У Європі широкого поширення набула теорія біогенетики, яка визнавала свободу за дитячою творчістю, відсторонення вчителя від керівництва педагогічним процесом [3, 6].

У галузі підготовки професійних митців домінували власні уподобання педагога, які визначались приналежністю до тієї чи іншої мистецької течії [8]. Все це порушувало усталену систему викладання образотворчого мистецтва, не створювало нових систем яких вимагало життя. Хоча винятки були: Вища школа БАУХАУЗ в м. Веймер (Німеччина, 1919 р.) та ВХУТЕМАС в Москві (1918 р.), навчальна майстерня М. Бойчука в Київському художньому інституті [7]. Теоретичні розробки провідних педагогів даних навчальних закладів пізніше біли покладені в розробку програм та методики викладання в сучасних художніх та художньо-промислових закладах.

У міру накопичення досвіду з дослідження умов навчання образотворчому мистецтву педагоги та вчені психологи – Л. Виготський, К. Ленілов та інші прийшли до висновку, що будь-яка практика, будь-який досвід можуть бути засвоєні двома шляхами [2, 3].

Перший – відтворюючий, репродуктивний, в основі другого лежить творча інтерпретація. Крім того відмічався характерний підхід до образотворчого мистецтва не тільки як до засобу художнього виховання, але й як засобу підготовки до різноманітної художньо-виробничої діяльності [1].

Період 20-х – 30-х років характеризується зародженням дизайну як сфери діяльності на тлі розвитку індустрії у Європейських країнах.

По різному це знайшло своє місце в різних галузях. Наприклад, у легкій та текстильній промисловостях процес проходив через удосконалення художньо-реалістичного напрямку, враховуючи новачі в технології виробництва нових матеріалів.

Аналізуючи роботи учнів рівненських гімназій і особливо реального училища, що виконувались під педагогічним керівництвом Г. Косміади, можна з упевненістю сказати, що педагог поєднав два напрямки у викладанні образотворчого мистецтва. Отже, перший напрямок характерний завданням з природи, що виражається в натюрмортах, пейзажах, портретах [4]. Система викладання малюнку, живопису базується на засадах реалістичного мистецтва. Для творчих робіт характерне володіння учнями засобами образотворчого мистецтва: лінія, пляма, тон, колір, вміння побудови конструктивно-анатомічної форми (портрет).

Навчання Г. Косміади в школі В. Серова дало високопрофесійні вміння з рисунку та живопису, що в подальшому стали базовою основою в його педагогічній діяльності. Але ми говоримо, що Г. Косміади поєднав два напрямки. Вищесказане стосується першого напрямку – репродуктивно-відтворюючого, в основі якого лежить робота з природи. Другий напрямок Г. Косміади активно спрямовує учнів на художньо-ремісничу, тобто декоративно-прикладну діяльність. Про це свідчать представлені в експозиції виставки Г. Косміади та у фондах Рівненського обласного краєзнавчого музею [4] та особисті контакти з донькою Н. Косміади, яка в даний період навчалась в Рівненській гімназії. Аналіз ескізів орнаментальних композицій, виконаних учнями, дає підстави сказати, що методика викладання Г. Косміади була зорієнтована на розвиток в учнів умінь komponування декоративних елементів на площині. В основному композиції мають симетричний, поперечний характер. Елементи komponуються в квадраті, колі та в поперечному орнаменті, для яких характерний чіткий ритм

силуетів, кольірних плям, ліній; переважно це мотиви рослин та зооморфних (тваринних) форм, для яких характерна тонка проробка; дрібні форми, ажурність орнаментики, влпстива східному мистецтву, зокрема персидській мініатюрі. Косміаді виріс на Кавказі, і як свідчить його творчість про вплив мистецтва Азійського регіону знайшов свій слід. Учні Косміаді розробляли ескізи конкретних виробів, про що свідчать ескізи комірців [4] тонко декорованих, пророблених орнаментальними мотивами. Ескізи виконані на високому рівні, це говорить про те, що педагог навчав учнів професійній культурі, подачі творчої думки. Проекти були втілені в текстильних мануфактурах міст Гамбурга та Лодзі. Вперше з результатами педагогічної діяльності Г. Косміаді мала можливість ознайомитись громадськість на виставках в м. Рівному (1922 р.) та у Варшаві (1925 р.).

Виставка робіт учнів та Г. Косміаді мала великий успіх, про що свідчать відгуки в пресі [4]. Особливо відзначалися роботи Чеслава Кур'ятта (портрет жінки художника Г. Косміаді, портрети Турчинських та композиції «Моя муза», «Загадки життя»).

Учень Г. Косміаді продовжив навчання у Варшавській Академії мистецтв і став успішним художником. У 1937 році роботи учнів Г. Косміаді експонувались на Виставці в Парижі. Художня критика відзначила високий художній рівень робіт, вправне володіння малюнком, вмінням komponувати і вплив східного мистецтва в композиціях учнів. Учасники робіт були нагороджені Дипломом Паризької Виставки [4]. Професура Варшавської Академії, що мала можливість ознайомитись з художніми доробками гімназистів в м. Рівному, відзначала не тільки високий професійний рівень робіт, але й досконалість педагогічної методики Г. Косміаді [4].

Вищесказане свідчить про високу оцінку ролі Вчителя, його педагогічного впливу, що спрямовувався на розкриття таланту обдарованої молоді. Г. Косміаді успішно працював у жанрі живопису, графіки, театральнo-декораційного мистецтва що результативно знаходить продовження в творчості його учнів. Цьому передувала активна педагогічна співпраця педагога Г. Косміаді з учнями, з молоддю. В основі його педагогічних принципів лежала педагогічна творча співпраця, яка давала можливість не тільки підготувати цілу групу професійних художників, але й розвитку в учнів високих якостей морально-етичного порядку [4].

Цінним у педагогічній діяльності Г. Косміаді є: по-перше він продовжив педагогічні традиції викладання свого вчителя В. Серова; по-друге вперше в Волинському регіоні була створена система викладання, що поєднувала традиційне викладання з викладанням засад декоративно-прикладного мистецтва і, таким чином, відповідало потребам часу.

Цей педагогічний досвід повинен знайти продовження в роботі теперішніх викладачів образотворчого мистецтва та підготовці студентів художньо-педагогічної спеціалізації.

*Олег Городецький, викладач кафедри
українознавства РДГУ*

КОМПОЗИЦІЙНА РОБОТА З ІЛЮСТРАЦІЄЮ ЯК УМОВА РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

Проблема творчого розвитку особистості у вищій школі і досі актуальна, адже нові сучасні вимоги суспільства до образотворчого мистецтва вимагають від митця не лише майстерності виконання роботи, але й особистісної манери та індивідуальних особливостей мовної виразності, що надають творам митця неповторного характеру. Саме розвиток творчої особистості студента є одним із центральних завдань у композиційній роботі. Особливо виразного характеру ці проблеми набувають при більш професійно складних творчих роботах студентів, а саме ілюстрації літературного твору. Адже в композиційній роботі з ілюстрацією художник, з одного боку, намагається зрозуміти і розвинути проблематику твору, допомогти читачеві сприйняти задум автора, а з іншого – художник має залишитися самим собою, доповнити своїм баченням літературний твір. За таких умов індивідуальність митця вступає в діалогічне спілкування з досвідом попередніх форм культури, з представниками різних вікових груп та специфічними вимогами до художнього матеріалу, що базується на особливості ілюстрації та книгодрукування. Сучасний технічний розвиток суспільства спонукає по-новому оцінити можливості художньо-комп'ютерної графіки і відповідно ставить нові, складніші вимоги перед студентами стосовно їхньої професійної підготовки. У свою чергу розкриваються нові перспективи навчально-виховного процесу, зумовлені специфікою даної спеціалізації. Так, видатний художник-педагог К. Брюллов вважав одним з недоліків навчання в академії мистецтв ігнорування особистості студента: “Не можна давати настанови учню, ґрунтуючись лише на наказах та особистісному авторитеті. Художник не машина, він повинен мислити самостійно” [8].

Сучасна педагогіка пропонує багато різних шляхів вирішення цієї проблеми. Як один з методів розвитку творчої особистості студента інноваційна педагогіка пропонує концептуальні засади технології “діалогу культур”. Проте специфічні особливості композиційної роботи над ілюстративним матеріалом вимагають ґрунтового аналізу можливостей використання сучасних інноваційних технологій, що й стає головним завданням у навчально-виховному процесі. У такому випадку можливо досягнути якісного поліпшення творчої виразності робіт студента, їх професійності та художньої цінності.

Творча діяльність людини розвивається двох різних напрямках: з одного боку – бажання відобразити в графіці, скульптурі або живописі об'єкти і явища навколишнього світу, а з іншого – намагання створити форми, що не існують у природі, а творенні уявою та фантазією людини. Ці два напрямки художньої творчості

ЗМІСТ

<i>Руслан Постолюкський. Вітальне слово</i>	3
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	
<i>Владислав Вербець. Демократизація та гуманізація освіти: проблеми та перспективи</i>	5
<i>Петро Давидюк. Проблеми соціокультурного розвитку Рівненщини</i>	6
<i>Петро Кралюк. Проблеми педагогіки в контексті сучасних комунікаційних реалій</i>	7
<i>В'ячеслав Демченко. Особливості розвитку творчих здібностей молоді</i>	10
<i>Лариса Климанська. Потенціал креативності PR-спеціаліста</i>	12
<i>Владислав Вербець. Соціальна ідентифікація студентської молоді: проблеми та перспективи формування</i>	16
СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ	
СЕКЦІЯ І. ДУХОВНО-ТВОРЧІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	
<i>Оксана Назарук. Соціальний досвід молодої людини як передумова реалізації соціального потенціалу</i>	19
<i>Лідія Мацевко-Бекерська. Дитяча література як засіб підготовки фахового педагога</i>	23
<i>Ольга Безкоровайна. Виховання духовної культури особистості студента засобами соціально-ціннісної діяльності</i>	25
<i>Вікторія Вронська. Інноваційно-інформаційні та педагогічні технології у ВНЗ: проблеми ефективності та перспективи розвитку</i>	31
<i>Алла Фрідріх. Формування національної самосвідомості як основа розвитку духовного світу особистості</i>	33
<i>Тетяна Герасименко. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка</i>	35
<i>Марина Малиняк. Психологічні передумови формування художньої творчості студентів</i>	37
<i>Світлана Волошина. Професійна кар'єра молодої людини – шляхи і методи її формування, умови реалізації</i>	39
<i>Наталія Тимошук. Духовно-моральне становлення молоді в умовах особистісно орієнтованого виховання</i>	40
<i>Тетяна Ціпан. Формування морально-духовних цінностей підлітків в умовах дитячо-юнацьких об'єднань</i>	44
<i>Мирослава Якимчук. Формування культури духовності в обдарованій особистості студента як соціально-педагогічна проблема</i>	47
СЕКЦІЯ ІІ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
<i>Олена Іщенко, Людмила Овсянкіна. Особливості формування моральних цінностей сучасної студентської молоді</i>	50
<i>Світлана Щудло. Якісна освіта як чинник адаптації молоді на ринку праці</i>	52
<i>Тетяна Потапчук. Духовний розвиток сучасної молоді: спроба теоретичного осмислення</i>	54
<i>Алла Кочубей. Духовно-моральне виховання студентів засобами народознавства</i>	56
<i>Людмила Сокурянська. Ціннісний вимір пострадянського студентства: теоретичні підходи та емпіричні результати</i>	60
<i>Олег Бойко. Дидактична технологія формування у майбутніх офіцерів готовності до реалізації управлінських функцій</i>	65
<i>Лариса Ковальчук. Організація педагогічної практики студентів класичного університету: компетентнісний підхід</i>	69
<i>Орися Ковальчук. Тестовий контроль у системі діагностування знань, умінь і навичок студентів</i>	73
<i>Олександра Максимець. Організація професійно-зорієнтованої поза аудиторної роботи студентів на базі навчального лабораторно-виробничого комплексу інституту</i>	76
<i>Марта Максимець. Педагогічна практика студентів факультету іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: реалії, проблеми, перспективи</i>	79
<i>Олександра Праць. Моральні засади правової культури майбутнього вчителя</i>	81
<i>Уляна Гуменюк. Ірраціональні переконання людини як бар'єр на шляху реалізації її духовно-творчого потенціалу</i>	83
<i>Євгеній Власов. Передумови формування навчального репертуару для студентів класу фортепіано музично-педагогічного факультету</i>	86
<i>Олена Никон. Психолого-педагогічні умови активізації творчої діяльності студента</i>	89
<i>Олена Попчук. Навчально-виховний процес як фактор формування професійної культури майбутніх фахівців</i>	92
<i>Наталія Грицай. Формування творчого потенціалу студентів під час проведення позакласної роботи в загальноосвітній школі</i>	96
<i>Галина Кардаш. Теоретично – методичні засади формування морально-етичного потенціалу студентської молоді</i>	98
<i>Олена Шершньова. Історико-культурний туризм в малих містах України як чинник формування національної гідності української молоді</i>	102
<i>Наталія Семенова. Роль особистісного самовизначення та ідентичності у формуванні сучасної гармонійно розвиненої особистості</i>	105
<i>Вікторія Юрченко, Тетяна Свердлова. До проблеми розвитку духовно-творчого потенціалу студентської молоді</i>	107

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ХОРЕОГРАФІЇ «ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА-ХОРЕОГРАФА»

<i>Ірина Аксьонова.</i> Формування творчої особистості в хореографічному колективі	110
<i>Володимир Гордєєв.</i> Танець як феномен духовності традиційної української народної обрядової культури.....	114
<i>Ольга Гордєєва.</i> Дитячий хореографічний колектив та його роль у гармонійному розвитку дитини	116
<i>Роксана Горбачук.</i> Просторові дослідження в галузі сучасного хореографічного мистецтва.....	119
<i>Тетяна Лобан.</i> Вплив хореографів-новаторів джаз-модерн танцю на формування світогляду сучасного студента.....	120
<i>Лариса Волощина.</i> Альтернативні методики при викладанні хореографії у ВНЗ.....	122
<i>Ілона Легка.</i> Репертуар аматорського танцювального колективу як засіб виховання молоді	124
<i>Вікторія Кравчук.</i> Духовно-творчий потенціал хореографічного мистецтва: пошуки та перспективи	126
<i>Наталія Сагаль.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури.....	128
<i>Поліна Шеховцова.</i> Специфіка допрофесійної підготовки в контексті танцювальної культури Рівненщини	130
<i>Ірина Іванчук.</i> Історія розвитку танцю модерн У США.....	133
<i>Наталія Маткова.</i> Особливості виконання народно-сценічних танців України.....	135

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ ТЕАТРАЛЬНОЇ РЕЖИСУРИ «ФЕНОМЕН ДУХОВНОСТІ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ДРАМАТУРГІВ»

<i>Юрій Мельничук.</i> Роль навчального репертуару в процесі формування духовно-творчого потенціалу студентів акторської та режисерської спеціалізації	138
<i>Володимир Богатириков.</i> Духовна культура режисера у формуванні та реалізації задуму вистави	139
<i>Олексій Заворотній.</i> Сучасний театр, як діамант, повинен сяяти неповторними гранями.....	141
<i>Світлана Хабурська.</i> Навчальна вистава як засіб професійного та духовного зростання майбутніх режисерів драматичного театру	144
<i>Лариса Степанець.</i> Театралізоване масове дійство як фактор зростання морально-естетичного потенціалу студентської молоді	147
<i>Георгій Вовк.</i> Особливості особистісного самовизначення старшокласників у процесі театральної творчості.....	150
<i>Михайло Журавель.</i> Вплив духовного змісту трагедії на емоційну культуру глядача.....	152

НАУКОВО-ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ КАФЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА «ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО ПОЛІССЯ: ВИТОКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

<i>Олександр Старук.</i> Деякі аспекти формування духовної культури української молоді.....	154
<i>Любов Крайлюк.</i> Творча спадщина Ніла Хасевича у контексті морально-етичного та патріотичного виховання студентської молоді	157
<i>Ірина Локичук.</i> Збереження та розвиток традиційного серпанкового ткацтва села Крупове – передумова для вдосконалення і збагачення творчих здібностей молоді	159
<i>Ольга Чернюшок.</i> Художньо-педагогічна спадщина Г. Косміади – погляд сучасності.....	162
<i>Олег Городецький.</i> Композиційна робота з ілюстрацією як умова розвитку творчої особистості студента	164
<i>Тамара Забута.</i> Політична культура молоді як фактор конкурентоспроможності країни	168
<i>Борис Забута.</i> Молодь у процесі розбудови „Суспільства знань”	170
<i>Марія Вакульчук.</i> Формування духовної культури студентської молоді засобами благодатного слова.....	172
<i>Лариса Костюк.</i> Окремі аспекти викладання навчальної дисципліни «Культурологія» в умовах інтеграції освітніх систем вищої школи України у європейський простір	175
<i>Маргарита Вдовенко.</i> Проблема „східної” та „західної” двомовності серед студентської молоді у контексті сучасного розвитку України.....	178

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР «ДУХОВНІСТЬ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГІДНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ»

<i>Марія Вербець.</i> Соціальні та морально-етичні орієнтири у формуванні світогляду молоді	180
<i>Майя Корнійчук.</i> Електронні ресурси – нова модель організації бібліотечно-інформаційного обслуговування студентської молоді	181
<i>Людмила Мартинюк.</i> Бібліотека, як один з духовних ресурсів суспільства	183
<i>Сергій Кравченко.</i> Читацькі інтереси сучасної молоді в контексті її духовного розвитку	184
<i>Марина Портянко.</i> Принцип багатоаспектності у формуванні фондів бібліотек на допомогу духовному розвитку молоді.....	187
<i>Ніна Тивончук.</i> Літературне краєзнавство як чинник формування духовності молоді та збереження культурної спадщини краю.....	188
<i>Тамара Саркісянс.</i> Формування у молоді громадянської позиції, національної самосвідомості, культури і духовності засобами бібліотечного впливу	190
<i>Марія Третяк.</i> Періодичні видання в структурі читання молоді.....	192
<i>Віра Цицюра.</i> Виставкова діяльність бібліотеки як чинник творчої реалізації студентської молоді.....	193
<i>Валентина Дамецька.</i> Формування екологічної культури як складової духовного становлення підростаючого покоління	195
<i>Ольга Загинеї.</i> Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління засобами української літератури.....	196
<i>Раїса Щербан.</i> Бібліотеки на допомогу реалізації екоетичного імперативу	198

Наукове видання

«ДУХОВНО-ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»

Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції

18-20 травня 2006 року

Редакційна колегія:

Руслан Постолюк – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, Заслужений діяч науки і техніки, професор;
Владислав Вербець – професор, декан художньо-педагогічного факультету;
Андрій Сяський – професор, проректор з наукової роботи;
Анатолій Воробійов – професор, проректор з навчальної роботи;
Степан Шевчук – професор, директор Інституту мистецтв, зав. кафедри українознавства художньо-педагогічного факультету;
Володимир Виткалов – професор, зав. кафедри культурології художньо-педагогічного факультету;
Володимир Годовський – професор, зав. кафедри хореографії художньо-педагогічного факультету;
Володимир Богатирьов – доцент, зав. кафедри театральної режисури художньо-педагогічного факультету;
Микола Новоселецький – професор, декан факультету з довузівської підготовки, післядипломної і регіональної освіти;
Марина Малиняк – диспетчер деканату художньо-педагогічного факультету

Відповідальний за випуск – **Владислав Вербець**

Комп'ютерна верстка та макет – **Вікторія Кравчук**

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографічний. Ум. друк арк. 26,83. Наклад 100 прим. Зам № 14/1

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, вул. С. Бандери, 12

«Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації»: Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції 18-20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – 204 с.

ISBN 966-7631-96-1

УДК 379.82

ББК 74.58+8840